

RÖVID HIREK

A Magyar Partizánok Bajtársi Szövetsége és a Partizánbarátok Szövetsége együttesen rendezték meg a Vármegyeház termében a Szabadság-kiállítását. A kiállítás a társadalom legszélesebb rétegeiben szokatlan visszhangot és érdeklődést keltett. Ennek oka az volt, hogy a kiállítási anyag Budai Nagy Antaltól, Dózsán, Esze Tamáson, Rákóczin, Martinovicson és a Szabadságharcon keresztül az utolsó száz esztendő szabadságharcjainak dokumentumait is magában foglalja. Emellett a kiállítási anyag nagyrésze eddig a muzeumok zárt készletét képezte és a nagyközönség, de még a szakemberek előtt is teljesen ismeretlen volt.

A kiállítás anyaga négy terem telt meg. Az elsöben, a történelmi előzmények termében, a XV. század első felének magyar parasztforradalmi, a Rákóczi szabadságharc és a Martinovics-összeesküvés eddig ismeretlen anyaga látható. A második terem a nagy szabadságmozgalmakat kiváltó okok történelmi dokumentumait foglalja magában. A harmadik terem az 1848—49. évi szabadságharc gondosan összeválogatott anyagát és az 1918—19-es forradalom és a Tanácsköztársaság immár történelmi relikviáit tartalmazza. A negyedik terem az elmúlt évek szabadságmozgalmaira vonatkozó adatokat és dokumentumokat állították ki.

Az anyag ismeretlen volta és az összeállítás újszerűsége azt eredményezte, hogy a történelmi események, az azokat előidéző társadalmi és gazdasági jelenségek, a forradalmak és társadalmi viszonyok okozati összefüggései merőben más, új és igaz képet adtak mindarról, amit idáig részben romantikus történet szemlélet, részben a reakció szolgálatába állított magyar történetírás rajzolt az elmúlt századok eseményeiről.

Március 25-én volt egy esztendeje, hogy a Honvéd Határőrséget felállítottuk. Ebből az alkalmából a Honvéd szerkesztőbizottsága nevében melegen köszöntjük a Honvéd Határőrséget és az évfordulóra ünnepi kiadásban megjelent laptársunkat, a „Határőr”. Csak elismerés illeti laptársunk felelős kiadóját és felelős szerkesztőjét a jubileumi szám magas színvonaláért és szép kiállításáért. Az elmúlt hónapokban a „Határőr” bebizonyította, hogy szilárdan és megalkívás nélkül szolgálja a haladás, a demokrácia és az új honvédség ügyét. Az évforduló alkalmából kívánjuk, hogy ugyanebben a szellemben folytassa munkáját.

A „PM” című lap két cikket közölt a török kormány egyik volt tagjának tollából, aki a háború alatt Ankarában, később pedig különböző diplomáciai állásokban teljesített szolgálatot. A szerző, akinek nevét nem árulják el, azt írja, hogy Izmet Inönü kormánya arra készült, hogy Németország szövetségeseiként belép a háborúba Sztalingrádnak a török kormány által oly nagyon várt bevétele után. A szerző közli, hogy Törökország mozgósítást hajtott végre s elhatározta, hogy hadat üzen 1942 október 17-én, amikor Berlin azt közölte, hogy Sztalingrád elesett. „Törökország — írja a szerző — egész idő alatt résen állt és arra készült, hogy háborút indít az ellen a Szovjetunió ellen, amelyhez szövetségét szerződés fűzi. De amikor Inönü felhívta telefonon von Papent, hogy közölje vele az örömhírt, hogy Németország új szövetségést kap, az utóbbi közölte, hogy a németek visszavonulása megkezdődött Sztalingrádnál. Erre Inönü anélkül, hogy közölte volna Papennal, mit tervezett Tö-

rökörszág, haladéktalanul visszavonta a mozgósítási parancsot. A további események bebizonyították — írja a cikk szerzője —, hogy Inönünek minden oka megvolt arra, hogy hállás legyen von Papen iránt, amiért olyan fecsegő természetű volt. Sztalin-grád helytállt, Törökország pedig megőrizte semlegességét az egész háború alatt. Mindez való igaz. Én tanurja voltam ennek az esetnek.“ (Tass.)

Magyarország német megszállásának megdöbentő adatairól számol be a Kis Újság a Nemzeti Bank főtanácsának most kiadott 1944—45—46. évi jelentése nyomán. Eszerint a Magyarországot megszálló német csapatok élelmezési és anyagellátási költsége kétmilliárd pengőt tett ki. Ezt a kiadást Magyarország minden élelmszolgáltatás nélkül teljesítette. A rendes magyar—német fizetési forgalomban fennállott magyar követelés a háború végén 1764 millió pengőig emelkedett. A Szálasi-kormány 11 milliárd kincstári váltót zsarolt ki. A Nemzeti Bank nyugatra hurcolt készleteinek, értékeinek összege 9.1 milliárd pengő. (Nemzeti Bank jelentés.)

Német segédszolgálatosok a brit haditengerészetben. A Berliner Zeitung — mint a moszkvai rádió közli — arról ad hírt, hogy a brit övezetben a katonai hatóságok önkéntes jelentkezőket toboroznak német segédszolgálatos osztagokba. A kötelekek a brit haditengerészet irányítása mellett működnek. A jelentkező németek nagyrésze fasiszta volt; önkéntes jelentkezésük mentesíti őket a náciitanítás büntető rendszárályai alól. (Berliner Zeitung.)

Angol—holland katonai szövetség. A hágaai lapok külföldi hírügynökségétől származó jelentéseket közölnék azokról a tárgyalásokról, amelyek Anglia és Hollandia között a fegyverkezés szabványosítása tárgyában folynak. A lapok közölték a Newyork Timesnek az angol—holland katonai szövetség megkötéséről szóló híreket. A holland félhivatalos hírügynökség a kormány nevében megcáfolta a hírt. A demokratikus lapok nem hisznek a cáfolatnak, annál kevésbbé, mert a napokban Foss mérnök a holland kormány és a Fokker holland repülőgépgyár képviselőjében kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Hollandiának a jövőben ugyanolyan katonai repülőgépeket kell tartania, mint szövetségeseinek. (Tass.)

A lefegyverzés feltételeire vonatkozó amerikai álláspont. Herschel Johnson helyettes amerikai delegátus az Egyesült Nemzetek lefegyverzés kérdéseivel foglalkozó bizottsága előtt kijelentette, hogy az amerikai álláspont szerint négy feltétel tekintetében kell megállapodni, mielőtt a valódi lefegyverzés végrehajtható lenne. E négy feltétel a következő: 1. A biztonság egyik feltétele az, hogy olyan szabályozási rendszert kell létrehozni, mely e rendszertől elválaszthatatlan biztosítékot rejt magában. 2. A háborús szövetségéseket kielégítő békeszerződést kell létesíteni Németországgal és Japánnal. 3. Külön egyezményt kell kötni a biztonsági tanács rendelkezésére bocsátandó fegyveres erők tekintetében. 4. Meg kell valósítani az atomenergiának szigorú nemzetközi ellenőrzését; olyan ellenőrzést, mely biztosítja annak békés célokra történő felhasználását. Az Egyesült Államok megítélése szerint — mondotta Johnson — a fegyverkezés szabályozása önmagában nem a végső cél. A végső cél egy olyan világ megteremtése, melyben a szabad emberek békességben és biztonságban élhetnek. (Times.)

A nyugati „fegyverkezési tömbről“. A moszkvai rádió a Reuter jelentéseire hivatkozva, foglalkozott a nyugati fegyverkezési blokkal: Miután Anglia és Amerika egységesítette fegyverkezését, majd Amerika és Kanada között megtörtént a fegyverek „standardizálása“, a legújabb Reuter-jelentések szerint a belga honvédelem vezetői Londonba utaztak, hogy tárgyalásokat folytassanak az angol és belga fegyverek „standardizálásáról“. Úgylátszik, ezek szerint Belgium is csatlakozni akar a nyugati katonai tömbhöz. Sőt, meg nem erősített hírek szerint Dánia, Norvégia és Hollandia is lépéseket tettek ebben az irányban. Görögország és Törökország ugyan nem nyugati államok, de az ő fegyvereik standardizálása mégis elég régen megkezdődött és Amerika Truman tervei alapján tökéletesíteni akarja ezt az akciót. (Moszkvai rádió.)

Amerikai terv Cyprus-sziget megszerzésére. Seller amerikai képviselő javaslatot nyújtott be a kongresszushoz Cyprus szigetének kibérléséhez. A képviselő azzal indokolja javaslatát, hogy az Egyesült Államok közelkeleti érdekei amerikai hajóhad jelenlétét teszik szükségessé a Földközi-tengeren. Ennek támaszpontjául kiválóan alkalmas volna Cyprus szigete. (U. S. tájékoztató szolgálat.)

A külföldi csapatok kivonását követelik a kínai demokraták. A kínai demokratikus mozgalom 56 vezető személyisége, köztük több jólismert tudós, nyilatkozatot adott a külügyminiszterek moszkvai tanácskozása alkalmából. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a kínaiak nem utasítják vissza a jószándékú közvetítést, azonban ellene fordulnak mindazoknak, akik közvetítéssel takarózva meg akarják hosszabbítani a kínai polgárháborút. A nyilatkozat több tényről közöl, amely azt bizonyítja, hogy a Japán felett aratott győzelem után az amerikaiak gazdasági és katonai segítséget nyújtottak a kínai kormánynak. A „Linghowanghao“ című lap jelenti, hogy a munkások és a parasztok pártja kiáltványt bocsátott ki, amelyben kifejtette álláspontját a jelenlegi kínai helyzettel kapcsolatban. A kiáltvány követeli a polgárháború megszüntetését és a politikai béke helyreállítását. (Tass.)

Hanoiból jelentik, hogy újabb francia csapaterősítések vannak útban Indokína felé. A legutóbbi adatok szerint az Indokínában lévő francia csapatok létszáma 80.000 fő. (Reuter.)

Az angol alsóház véderővitájánál Alexander honvédelmi miniszter kijelentette, hogy: 1. a kormány nem óhajtja a leszerelés meggyorsítását, 2. a kormány nemzetközi kötelezettségeit továbbra is teljesíteni akarja, 3. a Középkelet változatlanul a Brit Birodalom védelmének legfontosabb területe, 4. a Földközi-tenger és a Szuezi-csatorna változatlanul a Commonwealth főközelekedési vonala. (Neue Zürcher Zeitung.)

Szerkesztőbizottság:

Kuthy László altábornagy, Sólyom László vezérőrnagy.

Felelős szerkesztő: Dezsényi Miklós ezredes.

Felelős kiadó: Dr. Juházi Imre alezredes.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Honvéd-utca 28., II. emelet 24. szám.

Ladányi-nyomda (azelőtt Madách-nyomda), Budapest, IX., Lónyay-utca 18/b. szám.

Nyomdaigazgató: Ladányi Antal.